Diseinu Patroiak

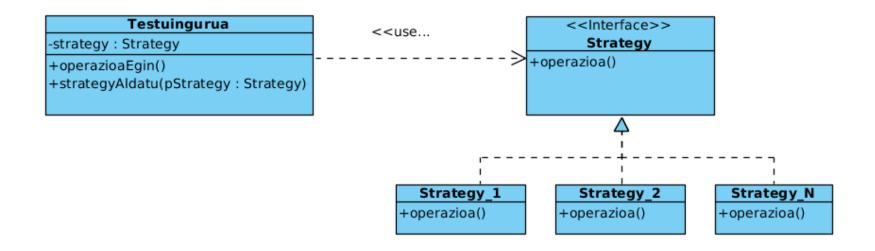
SOFTWARE INGENIARITZA

Portaerazkoak

Strategy

Eskema Orokorra

Strategy: funtzionalitate beraren portaera (estrategia) desberdinak definitzen ditu, eta testuinguruaren arabera estrategia hautatzea ahalbidetzen. Gainera, estrategia "run-time" ean aldatzeko aukera emanten du.

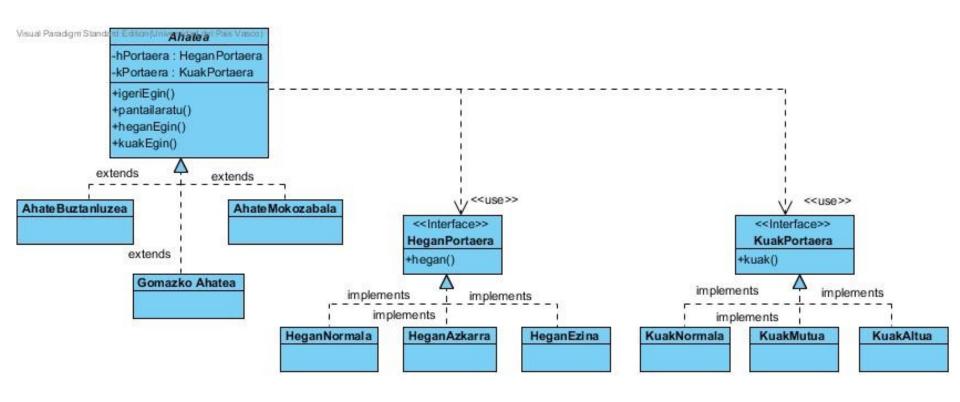

Ezaugarriak

- Testuingurua eta portaerak banatu
- Portaerak aldagarriak dira; klase konkretuetan kapsulatu
- Berrerabilpena/hedapena hobetu
- Algoritmo familiak (estrategiak) definitu
- Bezeroak estrategia aldatu dezake

Arazoa

- Ahateak simulatzen dituen sistema diseinatu.
 - Ahate motak: buztanluzea, mokozabala eta gomazkoa
- Ahateek hegan eta kuak egin dezakete:
 - Hegan portaerak: normala, azkarra, ezina
 - Kuak portaerak: normala, altua, mutua
- Sistemaren klase diagrama egin, ahate mota eta portaera berriak gehitu daitezkeela kontutan hartuz.


```
public interface HeganPortaera {
    public void hegan();
public class HeganNormala implements HeganPortaera{
    public HeganNormala(){}
    public void hegan(){System.out.println("Hegan ari naiz!");}
public class HeganAzkarra implements HeganPortaera{
    public HeganAzkarra(){}
    public void hegan(){System.out.println("Azkar ari naiz hegan!");}
public class HeganEzina implements HeganPortaera{
    public HeganEzina(){}
    public void hegan(){System.out.println("Ezin dut hegan egin!");}
```

```
public interface KuakPortaera {
    public void kuak();
public class KuakNormala implements KuakPortaera{
    public KuakNormala(){}
    public void kuak(){System.out.println("Kuak!");}
public class KuakAltua implements KuakPortaera{
    public KuakAltua(){}
    public void kuak(){System.out.println("KUAK!");}
public class KuakMutua implements KuakPortaera{
    public KuakMutua(){}
    public void kuak(){System.out.println("...!");}
```

```
public abstract class Ahatea {
    protected HeganPortaera hPortaera;
    protected KuakPortaera kPortaera;
    public Ahatea () {}
    public void igeriEgin(){System.out.println ("Igerian ari naiz!");}
    public abstract void pantailaratu();
    public void heganEgin(){hPortaera.hegan();}
    public void kuakEgin(){kPortaera.kuak();}
```

```
public class GomazkoAhatea extends Ahatea{
    public GomazkoAhatea(){
         hPortaera = new HeganEzina();
         kPortaera = new KuakMutua();
    public void pantailaratu(){System.out.println("Gomazko ahatea naiz.");}
public class AhateMokozabala extends Ahatea{
    public AhateMokozabala(){
         hPortaera = new HeganAzkarra();
         kPortaera = new KuakNormala();
    public void kuakAldatu(KuakPortaera pKuakPortaera){
         kPortaera = pKuakPortaera;
    public void pantailaratu(){System.out.println("Ahate Mokozabala naiz.");}
```

```
public class AhateSimuladorea {
```

```
public static void main(String[] args) {
```

```
Ahatea probaAhatea = new GomazkoAhatea();
probaAhatea.pantailaratu();
probaAhatea.igeriEgin();
probaAhatea.kuakEgin();
probaAhatea.heganEgin();
```

```
Problems @ Javadoc Declaration

<terminated > AhateSimuladorea [Java Applic
Gomazko ahatea naiz.

Igerian ari naiz!

...!

Ezin dut hegan egin!
```

```
public class AhateSimuladorea {
    public static void main(String[] args) {
         AhateMokozabala probaAhatea = new AhateMokozabala();
         probaAhatea.pantailaratu();
         probaAhatea.igeriEgin();
         probaAhatea.kuakEgin();
         probaAhatea.kuakAldatu(new KuakAltua());
         probaAhatea.kuakEgin();
         probaAhatea.kuakAldatu(new KuakMutua());
         probaAhatea.kuakEgin();
                      🥋 Problems 🏿 @ Javadoc 🚱 Declaration
                      <terminated> AhateSimuladorea [Java Appl
                      Ahate Mokozabala naiz.
                      Igerian ari naiz!
                      Kuak!
                      KUAK!
```

Dinamikoki ari naiz portaera aldatzen

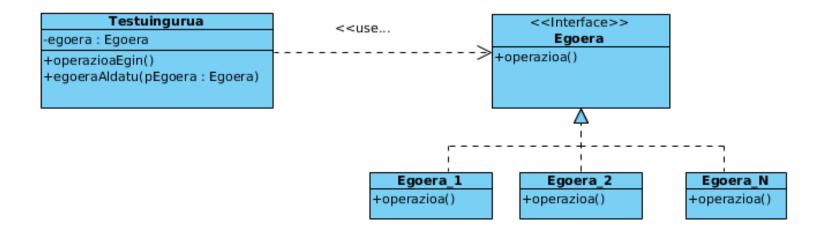
Ariketa: Audi Kotxeak

- Audi kotxeak kontrolatzen dituen sisteman lanean jarraitzen dugu.
- Balazta zapaltzean gertatzen dena kontrolatzeko sistema inplementatu.
- ▶ Bi balazta sistema daude, *normala* eta *ABS*.
- Hiru Audi modelo: A1 (ABS) dauka, A2 (Normala) eta A3 (ABS edo normala aukeratu)
- Sistemaren diseinua egin (klase diagrama)

State

Eskema Orokorra

State: objektu baten barne egoera aldatzean, bere portaera aldatzea ahalbidetzen dio.

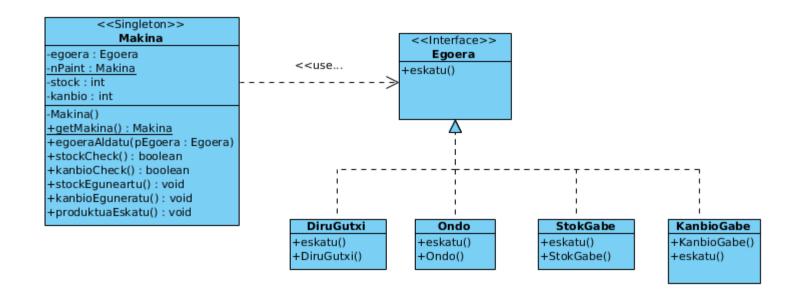

Ondorioak

- Egoeraren arabera, portaera desberdina
- Egoeren portaera klase konkretuek kapsulatu
- Egoeren arteko transizio esplizituak
- Hedagarria
- Bezeroak egoeren informazio gutxi edo ezer

Arazoa

- Vending makina bat kontrolatzeko sistema. Eskaera botoiari zaplatzean duen portaera diseinatuko dugu.
 - Diru nahikoa sartu da eta stock-a dago, produktua eman.
 - Diru nahikoa sartu da eta stock-ik ez dago, errore mezua.
 - Kanbiorik ez badago, diru zehatza eskatu.
- Funtzionalitatea diseinatu, makinaren arabera, egoera gehiago egon daitezkeela jakinda.


```
public class Makina {
     private Egoera egoera;
     private int stock = 2;
     private int kanbioa = 1;
     private static Makina nMakina;
     private Makina(){egoera = new Ondo();}
     public static Makina getMakina(){
         if (nMakina == null) {nMakina = new Makina();}
     return nMakina;}
     public void egoeraAldatu(Egoera pEgoera){egoera = pEgoera;}
     public void produktuaEskatu(){egoera.eskatu();}
    //Stock eguneraketaren sinplifikazio bat
     public void stockEguneratu(){stock--;}
    //Kanbio kudeaketaren sinplifikazio bat
     public void kanbioEguneratu(){kanbioa--;}
     public boolean stockCheck(){return stock == 0;}
     public boolean kanbioCheck(){return kanbioa == 0;}
```

Erabiltzaileak hau bakarrik egin dezake. Stock eta kanbioen arabera, egoera desberdin batera joango da, eta portaera desberdina izango du

```
public interface Egoera {
    public void eskatu();
public class Ondo implements Egoera{
    public Ondo(){}
    public void eskatu(){
         System.out.println("--> Produktua emango du.");
         Makina.getMakina().stockEguneratu();
         Makina.getMakina().kanbioEguneratu();
         if(Makina.getMakina().stockCheck())
             Makina.getMakina().egoeraAldatu(new StockGabe());
         else if(Makina.getMakina().kanbioCheck())
             Makina.getMakina().egoeraAldatu(new KanbioGabe());
public class StockGabe implements Egoera{
    public StockGabe(){}
    public void eskatu(){System.out.println("-->Produktua ez dago stock-ean.");}
```

```
public class DiruGutxi implements Egoera{
    public DiruGutxi(){}
    public void eskatu(){
         System.out.println("--> Ez duzu diru nahikoa sartu.");
         //Ondo sartzen duenean
         Makina.getMakina().egoeraAldatu(new Ondo());
public class KanbioGabe implements Egoera{
    public KanbioGabe(){}
    public void eskatu(){
         System.out.println("--> Mesedez, diru zehatza sartu.");
         //Diru zehatza sartzen badu
         System.out.println("--> Diru zehatza bada produktua eman.");
         Makina.getMakina().stockaEguneratu();
         if(Makina.getMakina().stockGabe())
             Makina.getMakina().egoeraAldatu(new StockGabe());
```

public class MakinaSimuladorea {

```
public static void main(String[] args) {
     Makina.getMakina().produktuaEskatu(); //1- "Ondo" egoeratik habiatu
                                                        // Stock/Kanbio eguneratu
                                                        // "Ondo" -> "KanbioGabe"
     Makina.getMakina().produktuaEskatu(); //2- "KanbioGabe" egoeran
                                                        // Stock/Kanbio eguneratu
                                                        // "KanbioGabe" -> "Stockgabe"
     Makina.getMakina().produktuaEskatu(); //3- "StockGabe" egoeran
                                    🥷 Problems 🏿 @ Javadoc 📵 Declaration 📮 Console 🔀
                                    <terminated> MakinaSimuladorea [Java Application] C:\Program Files\
                                    --> Produktua emango du.
                                    --> Mesedez, diru zehatza sartu.
                                    --> Diru zehatza bada produktua emango du.
                                    --> Produktua ez dago stock-ean.
```

STATE vs. STRATEGY

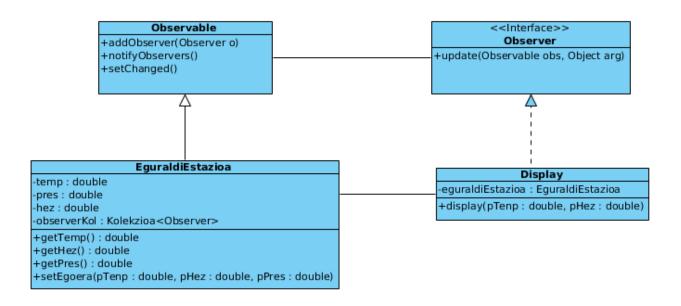
- Eskema bera dute, zein da beraien arteko desberdintasuna?
 - Testuinguru/portaera

- Strategy: hainbat testuinguru, eta bakoitzak portaera desberdinak
- State: testuinguru bakarra, hainbat egoerarekin
- Erabiltzailearen ikuspuntua
 - Strategy: estrategiak ezagutu ditzake, baita aukeratu ere
 - State: ez daki barne egoeren inguruan ia ezer edo ezer ez. Ezin du egoera aldatzeko erabakirik hartu, dagokion operazioa bakarrik burutu dezake.

Observer

Eskema orokorra

Observer: objektuen behagarri bat (*observable*) eta azken hori behatzen dutenak (*observers*) arteko dependentziak definitzeko balio du; *observable*-k bere egoera aldatzen duenean, *observer* guztiei jakinaraziko die.

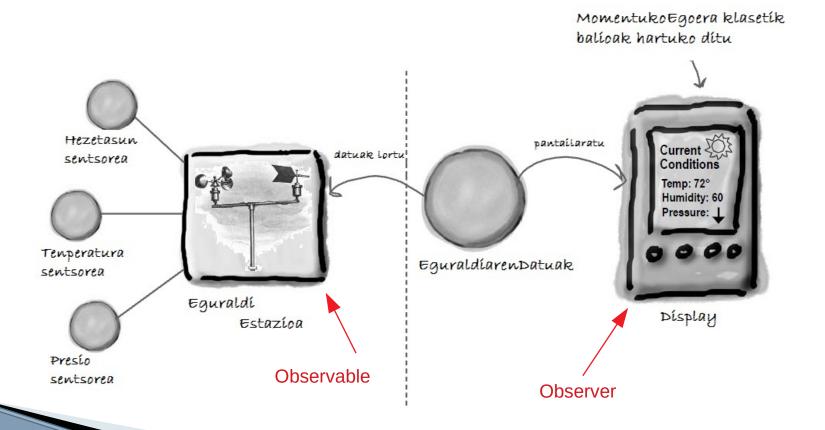

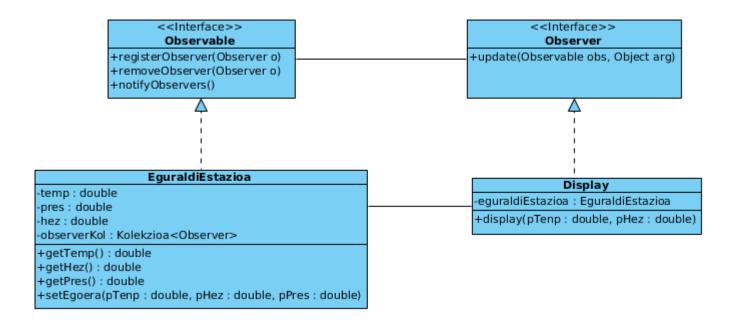
Ondorioak

- Akoplamendu soltea (loose-coupling); observable-ak ez daki ezerobserver motaren inguruan.
- Entzuleei jakinarazpenak bidali
- Hedagarria

Arazoa

Sistemaren klase diagrama egin, gutxienez bi display egon daitezkeela jakinda.


```
public class EquraldiEstazioa implements Observable{
     private ArrayList observerKol;
     private double tenp;
     private double hez;
                                                          Observer kolekzioa
     private double pres;
     public EguraldiEstazioa() {
         observerKol = new ArrayList<>();
    public void registerObserver(Observer o) {
         observerKol.add(o):
     public void removeObserver(Observer o) {
                                                            Observable-n
         int i = observerKol.indexOf(o);
                                                            egoera aldaketa
         if (i >= 0) {
                    observerKol.remove(i);
                                                            bat simulatzeko
     public void setEgoera(double pTenp, double pHez, double pPres)
       //Eguraldian aldaketak egon dira!
         this.tenp = pTenp; this.hez = pHez; this.pres = pPres;
         egoeraAldatuDa();
```

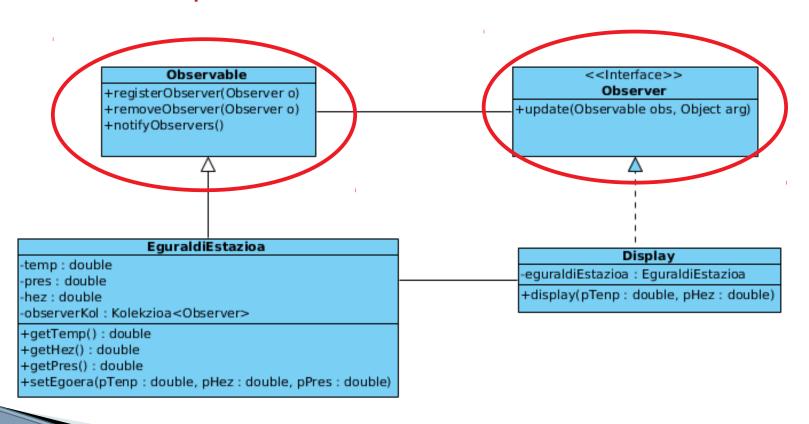
```
public class Display implements Observer{
     private Observable equraldiEstazioa;
     public Display (Observable pEguraldiEstazioa) {
          eguraldiEstazioa = pEguraldiEstazioa;
           eguraldiEstazioa.registerObserver(this);
     public void update(Observable obs){
          System. out. println("Eguraldi estazioan aldaketaren bat egon da!!");
          display(((EguraldiEstazioa)obs).getTenp(), ((EguraldiEstazioa)obs).getHez());
     }
     public void display(double pTenp, double pHez) {
         System.out.println("Momentuko datuak: " + pTenp + "gradu eta " + pHez + "%
hezetasuna");
```

```
public class ProbaObserver {

   public static void main(String[] args) {
        EguraldiEstazioa eguEst = new EguraldiEstazioa();
        Display display = new Display(eguEst);
        eguEst.setEgoera(31.0, 0.42, 3.6);
        eguEst.setEgoera(39.0, 3.42, 13.6);
        eguEst.setEgoera(15.0, 7.42, 6.6);
   }
}
```

Eguraldi estazioan aldaketaren bat egon da!! Momentuko datuak: 31.0 gradu eta 0.42% hezetasuna Eguraldi estazioan aldaketaren bat egon da!! Momentuko datuak: 39.0 gradu eta 3.42% hezetasuna Eguraldi estazioan aldaketaren bat egon da!! Momentuko datuak: 15.0 gradu eta 7.42% hezetasuna

JAVAk baditu *Observer* eta *Observable liburutegiak* inplementatuta. Guk horiek erabili!!!


```
Javak inplementatuta ditu liburutegiak
import java.util.Observable;
import java.util.Observer;
import java.util.ArrayList;
public class EguraldiEstazioa extends Observable{
      private ArrayList observerKol;
      private double tenp;
      private double hez;
      private double pres;
      public EguraldiEstazioa() { observerKol = new ArrayList<>();}
      public void setEgoera(double pTenp, double pHez, double pPres)
      { //Eguraldian aldaketak egon dira!
          this.tenp = pTenp; this.hez = pHez; this.pres = pPres;
          egoeraAldatuDa();
                                                                     public void setChanged(){
                                                                          changed = true;
      public void egoeraAldatuDa() {
           setChanged();
           notifyObservers();
      }
                                                 public void notifyObservers(Object arg){
      public double getTenp() {return tenp;}
                                                      if (changed == true) {
      public double getHez() {return hez;}
                                                            gordeta dauden observer guztiei{
      public double getPres() {return hez;}
                                                               update(this,arg);
                                                           changed = false;
```

```
import java.util.Observable;
import java.util.Observer;
public class Display implements Observer{
      private Observable equraldiEstazioa;
      public Display (Observable pEguraldiEstazioa) {
            eguraldiEstazioa = pEguraldiEstazioa;
            eguraldiEstazioa.addObserver(this);
      }
      public void update(Observable obs, Object arg){
            System.out.println("Equraldi estazioan aldaketaren bat egon da!!");
            display(((EguraldiEstazioa)obs).getTenp(), ((EguraldiEstazioa)obs).getHez());
      }
      public void display(double pTenp, double pHez) {
           System.out.println("Momentuko datuak: " + pTenp + "gradu eta " + pHez + "% hezetasuna");
      }
}
```

Model-View-Controller (MVC)

Model-View-Controller

Aplikazio guztietan hiru fase daude:

Azken horiei dagokion programazio modularra:

- Datu sarrera: Bista (GUI) + kontroladorea
- Prozesamendua : eredua
- Datu irteera (GUI)

Model-View-Controller

Aplikazio batetan, datuak, bista eta kontrol logika banatzen ditu:

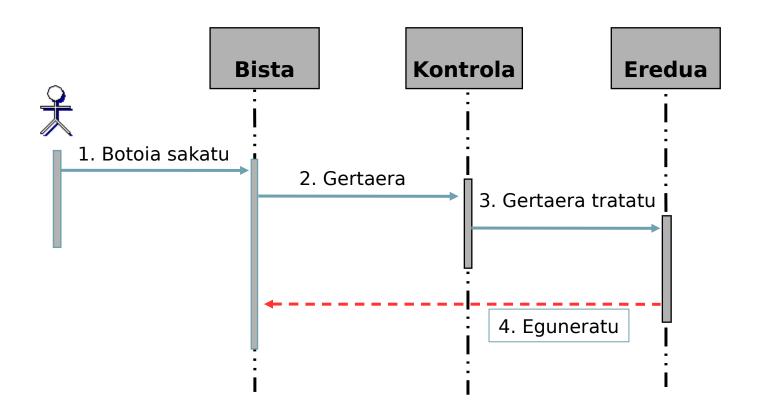
- Eredua: ebatzi beharreko arazoa.
- Bista: eredu/erabiltzaile elkarrekintza ahalbidetzeko interfazea
- Kontroladorea: erabakiak hartzen dituen kodea. Erabiltzailearen elkarrekintzei (gertaerei) erantzun, eta ereduan aldaketak eragiten ditu.

Model-View-Controller

Hiru osagai horiek banatuta:

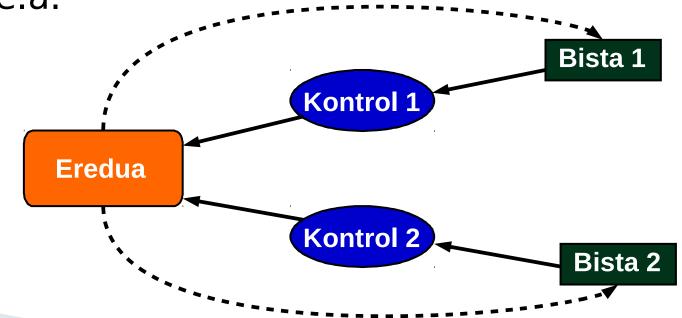
- Hiruretako edozein aldatzeko gai, besteen funtzionamendua ahalik eta gutxien ikututa.
- Berrerabilpena erraztu

MVC aplikazio baten funtzionamendua

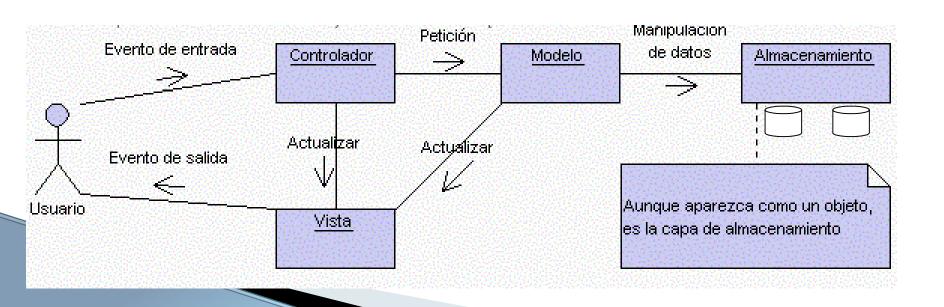
Model-View-Controller arteko menpekotasunak

Eredu batek bista ezberdinak izan ditzake. Adibidez, DB informazioa modu ezberdinetan aurkeztu daiteke: tarta diagrama, barrak, taulak, e.a.

MVC aplikazio baten funtzionamendua

Aplikazio askok datu base bat erabiltzen dute datuak gordetzeko. MVC-ak ez du esplizituki datuak atzitzeko geruza hau aipatzen.

Ondorioak

- Osagai bakoitza independenteki garatu
- Aldagarritasuna
- Bista anitzak izateko aukera
- Bistek ereduaren zatiak ikusi
- Edozein aplikazio motara aplikagarria

Erreferentziak

- Informazio gehiago:
 - Gamma, E. et al. Designs Patterns, Elements of Reusable Object Oriented Software. Addison Wesley.
 - Patterns Home Page: http://hillside.net/patterns/
 - Liburuak patroiei buruz: <u>http://hillside.net/patterns/books/</u>
 - http://www.javacamp.org/designPattern/
 - http://www.dofactory.com/net/design-patterns